

Data: zgodnie z podpisem elektronicznym
FR-RMKT.44.37.2026

INFORMACJA POKONTROLNA

Nazwa jednostki kontrolowanej: RYBNIK - MIASTO NA PRAWACH POWIATU

Tytuł projektu: OZE w budynkach MOSIR w Rybniku

Nr umowy o dofinansowanie: UDA-RPSL.04.01.02-24-0AH8/20

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

1. Ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 818),
2. § 17 Umowy Zarządu Województwa Śląskiego nr UDA-RPSL.04.01.02-24-0AH8/20 z 10.03.2021 r.

Rodzaj kontroli:

- kontrola sprawdzająca trwałość projektu (F).

Tryb kontroli:

- planowa (1)

1. Skład Zespołu Kontrolującego:

Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Funkcja w zespole kontrolującym
Magdalena Siembab	główna specjalistka	Kierownik Zespołu Kontrolującego
Arkadiusz Kazubiński	starszy inspektor	Członek Zespołu Kontrolującego

2. Data przeprowadzenia kontroli:

4 września 2026 r.

3. Miejsce przeprowadzenia kontroli:

Dokumentacja umieszczona w systemie LSI

Urząd Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 8

miejsce realizacji projektu: budynek zaplecza w ośrodku MOSIR Kamień w Rybniku, budynek administracyjno-szatniowy przy boisku MOSIR w Niedobczycach i w Radziejowie.

4. Wyjaśnień zespołowi kontrolującemu udzielili:

Agnieszka Respondek – inspektor w Wydziale Inwestycji

Jacek Chołuj – główny specjalista w Wydziale Inwestycji

Krzysztof Gruszka – starszy inspektor w Wydziale Inwestycji

5. Kontrola została zarejestrowana w księdze kontroli beneficjenta pod numerem: 9

6. Zakres oraz przedmiot kontroli:

Ocena zgodności wykorzystania środków finansowych z zakresem określonym w Umowie o dofinansowanie nr UDA-RPSL.04.01.02-24-0AH8/20.

Opis skontrolowanych procesów:

1. Obowiązek utrzymania trwałości projektu (w rozumieniu art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.).
2. Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników produktu i rezultatu.
3. Wygenerowanie dochodów w ramach projektu.
4. Przestrzeganie przez Beneficjenta zasady zakazującej uzyskiwania podwójnego dofinansowania na wydatki poniesione w ramach przedmiotowego projektu, w tym zaistnienie przesłanek skutkujących możliwością odzyskania przez Beneficjenta zrefundowanego w ramach przedmiotowego projektu podatku VAT.
5. Archiwizacja dokumentacji projektowej.
6. Stosowanie się Beneficjenta do obowiązków związanych z wykonywaniem zapisów zawartych w umowie i wniosku o dofinansowanie w zakresie informacji i promocji.
7. Kontrole projektu przeprowadzane przez inne podmioty niż IZ RPO WSL 2014-2020.
8. Oględziny w okresie trwałości, powstałego w wyniku realizacji projektu efektu rzeczowego.

7. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego:

- 7.1. Obowiązek utrzymania trwałości projektu (w rozumieniu art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.).

Przedmiotem projektu była instalacja w 3 miejskich budynkach użyteczności publicznej (obiekty MOSiR), nowych źródeł ciepła opartych o OZE, tj. 2 kotłów na biomasę (pellet) i 1 pompy ciepła typu powietrze-woda zasilanej energią elektryczną.

Na podstawie analizy dokumentacji dostarczonej przez Beneficjenta oraz dokonanych oględzin efektu rzeczowego zespół kontrolujący stwierdza, iż dla projektu nie zaszły okoliczności wymienione w art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

- 7.2. Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników produktu i rezultatu.

Wskaźniki produktu:

- Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny) [szt.]: 3
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny) [tony równoważnika CO₂]: 133,34743

Wartość wskaźników potwierdzono na podstawie *Protokołu odbioru z pomiarów wskaźników produktu z dnia 30.04.2021 r.*, rozliczonego wniosku o płatność końcową, raportów za okres 2022-2026, ewidencji środków trwałych, wizji lokalnej oraz dokumentacji fotograficznej.

Wskaźniki rezultatu:

WSKAŹNIK REZULTATU	WARTOŚĆ DOCELOWA	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA	WARTOŚĆ UTRZYMANA 2022/2023	WARTOŚĆ UTRZYMANA 2023/2024.	WARTOŚĆ UTRZYMANA 2024/2025	WARTOŚĆ UTRZYMANA 2025/2026
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt]	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE [MWht/rok]	236,62442	236,62442	93,39797	89,73183	99,9108	87,85765
Stopień redukcji PM 10 [tony/rok]	0,93924	0,93924	0,2844	0,2844	0,28258	0,28329

Osiągniętą wartość wskaźników potwierdzono na podstawie *Protokołu odbioru z pomiarów wskaźników produktu z dnia 30.04.2021 r.* i rozliczonego wniosku o płatność końcową. Zgodnie z zapisami zatwierdzonej Karty weryfikacji wskaźników rezultatu, zatrudnienia, powiązania z EFS / ścieżka audytu FR-RMKT: *Ze względu na to, że na wartość wskaźnika rezultatu dot. produkcji energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE składają się 3 instalacje, w tym dwie oparte o kotły na pellet (w których nie jest monitorowana rzeczywista wartość wyprodukowanej energii cieplnej) to niniejszy wskaźnik zostanie rozliczony na moment zakończenia projektu, zgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie i dokumentami złożonymi do WNPk. Natomiast w okresie trwałości projektu beneficjent zostanie poproszony przy ankiecie trwałości o przedstawienie dodatkowych informacji dot. produkcji energii z samej pompy ciepła.*

Do ankiety trwałości z 12.05.2023 r. Beneficjent załączył raport z 11.05.2023 r. (dokument: 2323-90611) potwierdzający osiągnięte rzeczywiste wskaźniki za okres 12 miesięcy tj. od maja 2022 r. do kwietnia 2023 r., z którego wynika, że wskaźnik dot. produkcji energii cieplnej został utrzymany na poziomie 39,47%. Do ankiety przedstawił dodatkowe wyjaśnienia z 19.05.2023 r. do osiągniętej wartości docelowej wskaźnika, wskazując jako przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika ciepły sezon grzewczy, ograniczony sposób i czas wykorzystywania budynków, oszczędności energii i ciepła. Wyjaśnienia zostały zaakceptowane.

Beneficjent na potwierdzenie utrzymania wskaźników rezultatu przedstawił kontrolującym:

- raport z 11.05.2023 r. (dokument: 2323-90611) potwierdzający osiągnięte rzeczywiste wskaźniki za okres 12 miesięcy tj. od maja 2022 r. do kwietnia 2023 r., z którego wynika, że wskaźnik dot. produkcji energii cieplnej został utrzymany na poziomie 39,47%
- raport z 7.09.2026 r. (I-III.2600.6.2026, dokument: 2026-195217) potwierdzający osiągnięte rzeczywiste wskaźniki za 2023 r. i 2024 r.- wskaźnik dot. produkcji energii cieplnej został utrzymany odpowiednio na poziomie 37,92% oraz 42,22%
- raport z 27.05.2026 r. (I-III.2600.6.2026, dokument: 2026-120923) potwierdzający osiągnięte wskaźniki, z którego wynika, że wskaźnik dot. produkcji energii cieplnej został utrzymany na poziomie 37,13%

Z powyższych raportów wynika również, że wskaźnik *Stopień redukcji PM10* utrzymany został na poziomie 30% wartości docelowej.

Ponadto Beneficjent przedstawił w raportach wyjaśnienia, że brak osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika dot. produkcji energii cieplnej wynikało m.in.:

1. ze sposobu użytkowania obiektów (budynki użytkowane w zależności od okresu i ilości użytkowników)
2. termomodernizacji budynku w Kamieniu (pompa ciepła)
3. oszczędności energii i ciepła w budynkach miejskich, w związku z wytycznymi Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz wysokimi cenami peletu.

Kontrolujący ustalili, że zainstalowane kotły na pelet i pompa ciepła są w stanie dobrym i są użytkowane, jednak specyfika obiektów MOSiR przy których znajdują się instalacje uniemożliwia osiągnięcie założonych wskaźników rezultatu, ponieważ budynki użytkowane są sezonowo, głównie w okresie letnim.

Ponadto zgodnie z zapisami pkt. F.2 wniosku o dofinansowanie dotyczącymi wskaźnika *Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE* Beneficjent wyjaśnił, że jako wartość docelową wskaźnika podano przewidywaną ilość energii cieplnej wyprodukowanej w ciągu roku w wybudowanych w projekcie źródłach ciepła opartych o OZE. Przy projektach tego typu należy założyć, iż wykonanie pełnego zakresu rzeczowego projektu przyniesie wyliczony w audycie przedinwestycyjnym efekt w postaci wyprodukowania określonej ilości energii cieplnej (należy mieć na uwadze, że dane w audytach są zawsze uśrednione do standardowego okresu grzewczego i zbieranie rzeczywistych danych praktycznie zawsze da wynik lepszy lub gorszy od zakładanego, w zależności od odchyłeń w stosunku do średnich temperatur przyjmowanych dla okresu grzewczego). Przy założeniu, że efekt rzeczowy=efekt ekologiczny osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika jest planowane na moment zakończenia rzeczowego projektu.

Podstawowym celem projektu było zmniejszenie emisji substancji wpływających na jakość powietrza w mieście poprzez zwiększenie ilości energii produkowanej w oparciu o OZE. Cel został zrealizowany poprzez zastosowanie do produkcji energii służącej do ogrzewania budynków objętych projektem instalacji pompy ciepła typu powietrze-woda oraz instalacji zasilanych biomasą. Przedtem budynki były ogrzewane węglem, wszystkie leżą w peryferyjnych dzielnicach, w których przez wiele lat nie było realnej alternatywy dla węgla, a realizacja projektu pozwoliła na efektywne ogrzanie tych budynków w okresie zimowym.

Po analizie powyższych informacji Instytucja Zarządzająca akceptuje stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu.

7.3. Wygenerowanie dochodów w ramach projektu.

Z uwagi na treść art. 61 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zespół kontrolujący uznaje, iż przedmiotowy projekt (o wartości całkowitej nie przekraczającej 1 mln euro) nie generuje dochodu.

7.4. Przestrzeganie przez Beneficjenta zasady zakazującej uzyskiwania podwójnego dofinansowania na wydatki poniesione w ramach przedmiotowego projektu, w tym zaistnienie przesłanek skutkujących możliwością odzyskania przez Beneficjenta zrefundowanego w ramach przedmiotowego projektu podatku VAT.

Na podstawie wyjaśnień Beneficjenta zespół kontrolujący potwierdził brak pozyskania podwójnego dofinansowania na wydatki poniesione w ramach projektu oraz brak możliwości odzyskania przez Beneficjenta zrefundowanego w ramach przedmiotowego projektu podatku VAT.

7.5. Archiwizacja dokumentacji projektowej.

Zgodnie z przedłożonym oświadczeniem, dokumentacja projektowa jest przechowywana w Urzędzie Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2.

7.6. Stosowanie się Beneficjenta do obowiązków związanych z wykonywaniem zapisów zawartych w umowie i wniosku o dofinansowanie w zakresie informacji i promocji.

Beneficjent zastosował się do obowiązków związanych z informowaniem i promowaniem projektu, zgodnie z zapisami zawartymi w umowie o dofinansowanie oraz wytycznych w tym zakresie.

7.7. Kontrole projektu przeprowadzane przez inne podmioty niż IZ RPO WSL 2014-2020.

Niniejszy projekt po zakończeniu realizacji nie był kontrolowany przez instytucje do tego uprawnione.

7.8. Oględziny w okresie trwałości, powstałego w wyniku realizacji projektu efektu rzeczowego.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji zdjęciowej oraz oględzin powstałego w wyniku realizacji projektu efektu rzeczowego zespół kontrolujący potwierdza zachowanie trwałości projektu.

8. Stwierdzone uchybienia oraz wnioski wynikające z przeprowadzonej kontroli:

Wynik kontroli: z nieistotnymi zastrzeżeniami

Beneficjent nieprawidłowo oszacował wartość docelową wskaźnika rezultatu „Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE”. Przy szacowaniu efektów projektu nie uwzględniono rzeczywistego sposobu użytkowania obiektów MOSiR objętych projektem, które mają charakter sezonowy i są wykorzystywane głównie w okresie letnim. Okoliczność ta była znana na etapie przygotowania projektu i powinna zostać uwzględniona w audycie energetycznym oraz w założeniach przyjętych do określenia wartości docelowej wskaźnika.

W rezultacie przyjęte założenia dotyczące produkcji energii cieplnej okazały się zawyżone w stosunku do rzeczywistych warunków eksploatacji obiektów. Znajduje to potwierdzenie w poziomie realizacji wskaźnika „Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE”, który w okresie trwałości utrzymywał się na poziomie około 37-42% wartości docelowej.

Jednocześnie zespół kontrolujący potwierdza osiągnięcie i utrzymanie podstawowych celów projektu, tj. likwidację nieekologicznych źródeł ciepła opalanych węglem oraz ich zastąpienie instalacjami wykorzystującymi odnawialne źródła energii w postaci pompy ciepła oraz kotłów na pellet. Zainstalowane urządzenia znajdują się w dobrym stanie technicznym, są użytkowane zgodnie z przeznaczeniem i w dalszym ciągu przyczyniają się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Pomimo nieosiągnięcia zakładanych wartości części wskaźników rezultatu trwałość projektu została zachowana.

9. Zalecenia pokontrolne

Brak.

Pouczenie:

Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do zgłoszenia, na piśmie uzasadnionych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej. Zgłoszenie zastrzeżeń dotyczących informacji pokontrolnej przysługuje Kierownikowi jednostki kontrolowanej jednorazowo (tzn. tylko raz dla danej kontroli). W takim przypadku sporządzana jest zmieniona i uzupełniona informacja pokontrolna.

Zastrzeżenia wniesione po upływie 14 dni od daty otrzymania informacji pokontrolnej nie będą rozpatrywane przez IZ RPO WSL.

Niewyrażenie stanowiska odnośnie ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej w ww. terminie jest równoznaczne z jej akceptacją.

W przypadku złożenia przez Beneficjenta zastrzeżeń do informacji pokontrolnej sporządzana zostaje ostateczna informacja pokontrolna, która zawiera stanowisko IZ RPO WSL, wobec której nie przysługuje możliwość złożenia zastrzeżeń zgodnie z art. 25 ust. 11 ustawy wdrożeniowej.

Zatwierdziła:

Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego